

Sesijas dokuments

A9-0167/2024

9.4.2024

ZIŅOJUMS

par pieprasījumu atcelt Nila Ušakova imunitāti
(2023/2091(IMM))

Juridiskā komiteja

Referents: *Gilles Lebreton*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA LĒMUMA PRIEKŠLIKUMS.....	3
PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU.....	6
INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ.....	7

EIROPAS PARLAMENTA LĒMUMA PRIEKŠLIKUMS

par pieprasījumu atcelt Nila Ušakova imunitāti (2023/2091(IMM))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Rīgā esošās Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Korupcijas apkarošanas koordinācijas nodaļas prokurora 2023. gada 24. maija pieprasījumu atcelt Nila Ušakova imunitāti, kuru saistībā ar Latvijas Republikā ierosināmu kriminālprocesu Latvijas Republikas ģenerālprokurors nosūtījis tajā pašā dienā un par kuru paziņots 2023. gada 14. jūnija plenārsēdē,
 - pēc Nila Ušakova uzklausišanas saskaņā ar Reglamenta 9. panta 6. punktu,
 - ņemot vērā Protokola (Nr. 7) par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 8. un 9. pantu, kā arī 1976. gada 20. septembra Akta par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās 6. panta 2. punktu,
 - ņemot vērā Latvijas Republikas Satversmes 29. un 30. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas 2008. gada 21. oktobra, 2010. gada 19. marta, 2011. gada 6. septembra, 2013. gada 17. janvāra un 2019. gada 19. decembra spriedumu¹,
 - ņemot vērā Reglamenta 5. panta 2. punktu, 6. panta 1. punktu un 9. pantu,
 - ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu (A9-0167/2024),
- A. tā kā Rīgā esošās Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Korupcijas apkarošanas koordinācijas nodaļas prokurors ir pieprasījis atcelt no Latvijas Republikas ievēlētā deputāta Nila Ušakova imunitāti, lai uzsāktu kriminālprocesu pret viņu par noziedzīgu nodarījumu – kukuļa iegūšanu pirms nelikumīgas darbības veikšanas trešās personas interesēs, būdams valsts amatpersona, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli, un par pārkāpumu – svešas mantas piesavināšanos, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos un ar viltu (krāpšanu), lielā apmērā un organizētā grupā; visbeidzot, būdams publiski atbildīga amatpersona, viņš, ļaunprātīgi izmantojot savu dienesta stāvokli, esot veicis darbības, kuru mērķis ir bijis tīši radīt smagas sekas Latvijas Krimināllikuma 177. panta trešās daļas, 318. panta trešās daļas, 15. panta ceturtais daļas 320. panta ceturtais daļas izpratnē;
- B. tā kā laikposmā no 2017. gada 22. jūlija līdz 2017. gada 17. septembrim Nils Ušakovs, būdams Rīgas pilsētas mērs, proti, atrazdamies publiski atbildīgā amatā, kā arī,

¹ Tiesas 2008. gada 21. oktobra spriedums, *Marra/De Gregorio un Clemente*, C-200/07 un C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; Vispārējās tiesas 2010. gada 19. marta spriedums, *Gollnisch/Parlaments*, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; Tiesas 2011. gada 6. septembra spriedums, *Patriciello*, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; Vispārējās tiesas 2013. gada 17. janvāra spriedums, *Gollnisch/Parlaments*, T-346/11 un T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; Tiesas 2019. gada 19. decembra spriedums, *Junqueras Vies*, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

pārstāvēt Rīgas pašvaldību kā Rīgas pārvadājumu uzņēmuma akcionāru, cita starpā uzņēmuma "Rīgas mikroautobusu satiksme" pastarpinātajam īpašniekam esot pieprasījis kukuli 50 % apmērā no summām, ko šis uzņēmums saņēma no Rīgas pašvaldības par tā pārvadātajiem pasažieriem, kuriem ir bijušas tiesības uz braukšanas maksas atlaidēm;

- C. tā kā Nils Ušakovs par Eiropas Parlamenta deputātu tika ievēlēts 2019. gada maija Eiropas vēlēšanās;
- D. tā kā inkriminētais noziedzīgais nodarījums neattiecas nedz uz viedokli, kas ir pausts, nedz uz balsojumiem, kas ir veikti, pildot Eiropas Parlamenta deputāta pienākumus, kā tas ir noteikts Protokola (Nr. 7) par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 8. pantā;
- E. tā kā saskaņā ar Protokola (Nr. 7) par privilēģijām un imunitātēm Eiropas Savienībā 9. pantu Eiropas Parlamenta deputātiem savā valstī ir imunitāte, ko piešķir attiecīgās dalībvalsts parlamenta deputātiem;
- F. tā kā Latvijas Republikas Satversmes 29. un 30. pants paredz, ka:
- “29. pants
- Saeimas locekli nevar apcietināt, izdarīt pie viņa kratīšanas, ne citādi aprobežot viņa personas brīvību, ja tam nepiekrīt Saeima. (..)
30. pants
- Pret Saeimas locekli nevar uzsākt kriminālvajāšanu vai uzlikt viņam administratīvu sodu bez Saeimas piekrišanas.”;
- G. tā kā, no vienas puses, Parlaments nevar tikt pielīdzināts tiesai un, no otras puses, deputāts imunitātes atcelšanas procedūras kontekstā nevar tikt uzskatīts par apsūdzēto²;
- H. tā kā parlamentārās imunitātes mērķis ir aizsargāt Parlamentu un tā deputātus pret tiesvedību, kas tiek ierosināta par darbībām, kuras ir veiktas, pildot parlamentāros pienākumus, un kuras no šiem pienākumiem nošķirt nevar;
- I. tā kā Nils Ušakovs neesot varējis šo noziedzīgo nodarījumu, proti, kukuļa saņemšanu, izdarīt pilnībā, jo mikroautobusa pārvadājumu uzņēmuma pilnvarotais neesot piekritis pieprasītā kukuļa apmēram;
- J. tā kā izmeklēšana nav spējusi droši noteikt iespējamo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas precīzu vietu un laiku;
- K. tā kā Nilam Ušakovam inkriminētie nodarījumi esot izdarīti 2017. gadā un Latvijas Republikas ģenerālprokurors pieprasījumu atcelt imunitāti nosūtīja tikai 2023. gada 23. maijā; tā kā nav sniegti neviens pārliecinošs šādas novēlotas rīcības iemesls;
- L. tā kā, pamatojoties uz šajā lietā sniegto informāciju un paskaidrojumiem, tostarp Latvijas Republikas prokurora vietnieka viedokļu apmaiņas laikā sniegtajām atbildēm, kriminālprocess ir neskaidrs no tādu apstākļu viedokļa, uz kuriem ir balstīts

² Vispārējās tiesas 2019. gada 30. aprīļa spriedums, *Briois/Parlaments*, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

pieprasījums atcelt imunitāti, un tas rada nopietnas aizdomas, tostarp par pieprasījuma atcelt imunitāti pamatā esošajiem iemesliem;

- M. tā kā no EST judikatūras izriet, ka Parlamentam “ir ļoti plaša rīcības brīvība attiecībā uz virzienu, kādu tas vēlas piešķirt lēmumam, kas pieņemts pēc pieprasījuma atcelt imunitāti (...), jo šāds lēmums ir politisks”³;
 - N. tā kā šo konkrēto apstākļu sakritība rada nopietnas aizdomas par iespējamu nodomu kaitēt Nila Ušakova politiskajai darbībai un līdz ar to cita starpā viņa kā Eiropas Parlamenta deputāta darbībai;
 - O. tā kā tādēļ šķiet, ka šis ir tas gadījums, kad var konstatēt *fumus persecutionis*, proti, ir gūti “konkrēti pierādījumi”⁴, kas liecina, ka attiecīgais tiesiskais process tika uzsākts ar mērķi kaitēt attiecīgā deputāta politiskajai darbībai un jo īpaši viņa kā Eiropas Parlamenta deputāta darbībai;
1. nolemj neatcelt Nila Ušakova imunitāti;
 2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu un atbildīgās komitejas ziņojumu nekavējoties nosūtīt Latvijas Republikas kompetentajai iestādei un Nilam Ušakovam.

³ Tiesas 2013. gada 17. janvāra spriedums, *Gollnisch*, lietās T346/11 un T347/11, ECLI:EU:T:2013:23, 59. punkts un citētie spriedumi.

⁴ Tiesas 2020. gada 17. septembra spriedums, *Troszczynski*, C-12/19, ECLI:EU:C:2020:725, 26. punkts.

**PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS,
NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU**

Referents, pilnībā uzņemoties visu atbildību, apliecina, ka viņš nav saņēmis nekādu pienesumu no vienībām vai personām, kas būtu jānorāda šajā pielikumā saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu.

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	8.4.2024
Galīgais balsojums	+: 14 -: 1 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Gunnar Beck, Ibán García Del Blanco, Virginie Joron, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Guy Lavocat, Antonius Manders, Nacho Sánchez Amor